

Громакова Н.Ю.

Університет державної фіскальної служби України

АВСТРІЙСЬКИЙ ПРОЄКТ «ГАЛИЧИНА»: ФОРМУВАННЯ ПРОВІНЦІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Метою статті є з'ясування особливостей феномена провінційної ідентичності в середовищі польської шляхти Галичини в умовах модерних трансформацій кінця XVIII – першої половини XIX ст., а також її впливу на реалізацію польського національного проєкту. Автором проаналізовано практики й особливості конструювання австрійського імперського простору в контексті формування галицької провінційної ідентичності; розкрито роль ментальної картографії в обґрунтуванні територіальних претензій Габсбургів. Наукова новизна дослідження полягає у визначенні взаємозв'язку між урядовими стратегіями інтеграції Галичини та формуванням нової моделі свідомості, поширеної в польському шляхетському середовищі, – провінційної. На початку XIX ст. стало зрозуміло, що імперська стратегія щодо усунення поляків із локальної системи управління в Галичині зазнала невдачі. Необхідність делегування частини адміністративних повноважень крайовим органам зміцнила позиції польської еліти, якій вдалося зберегти свій вплив завдяки своєму більш високому культурному й освітньому рівню порівняно з іншими локальними акторами. У досліджуваній період, коли національні доктрини ще тільки зароджувалися, а старі орієнтири ідентифікації виявилися нежиттєздатними, на перший план виступили нові ціннісно-світоглядні орієнтири, базовані на локально-територіальній прив'язці і збереженні статус-кво в умовах суспільних трансформацій. Головними механізмами формування шляхетської провінційної ідентичності були транснаціональна конвергенція, а також взаємопроникнення та взаємодоповнення австрійської імперської та польської шляхетської культур, що перетворювало регіон на простір перехресних ідентичностей. Саме ці перехресні ідентичності стали підґрунтям генези провінційної моделі свідомості. Остання сформувалася як альтернатива традиційній шляхетській і модерній національній формам свідомості. В епоху зародження націоналізму та невизначеності його ідеології провінційна ідентичність давала змогу накреслити контури польської перспективи в межах галицького геополітичного простору.

Ключові слова: імперський простір, «Королівство Галичини і Володимирії», провінційна ідентичність, модернізація, урядові стратегії, mental-mapping, династична лояльність.

Постановка проблеми. Модернізація імперського простору, започаткована на теренах Габсбурзької монархії, збіглася в часі із загарбанням Галичини внаслідок першого поділу Речі Посполитої 1772 р. Суспільні трансформації вимагали впровадження нових форм урядування на різноманітних у соціокультурному, соціально-економічному, політико-правовому й адміністративному планах теренах монархії. Пошук нових оптимальних моделей здійснювався відповідно до просвітницьких ідей щодо «добре врегульованої» держави, що базувалася на посиленні централізації управління та уніфікації суспільних інститутів. Оскільки територія Галичини була щойно приєднана, її було перетворено на «експериментальний майданчик». Віденський уряд переслідував декілька цілей, що були тісно пов'язані між собою. По-перше, якнайшвидше інтегрувати ці землі до державної структури; по-друге, знищити будь-які

залишки адміністративно-правового, суспільно-політичного та соціально-економічного устрою колишньої Речі Посполитої, що заважали інтеграції; по-третє, модернізувати соціальну структуру регіону, створивши міцне підґрунтя для реалізації урядових стратегій щодо розвитку краю.

Практики модернізації імперського простору на теренах Галичини мали свою специфіку, зумовлену перш за все тим, що ці землі було приєднано на етапі трансформації традиційних державних структур, тобто, на відміну від інших провінцій і регіонів Габсбурзької монархії, не мали сталої традиції центр-периферійних зв'язків. Знищення спадщини Речі Посполитої давало змогу водночас впроваджувати нові моделі адміністрування, базовані на централізації управління та конструюванні адміністративно-територіальних одиниць, керуючись інтересами держави, а не історичною традицією.

З іншого боку, важливим чинником модернізації стало формування галицької провінційної ідентичності, що поєднувала в собі лояльність до панівної династії з усвідомленням регіональних інтересів. Носіями цієї ідентичності, що стала продуктом цілеспрямованих урядових зусиль, були переважно представники крайової еліти польського походження, які в такий спосіб намагалися компенсувати обмеження своєї домінації в регіоні і втрату власної шляхетської ідентичності. Саме носії провінційної ідентичності залишалися найзапеклішими опонентами проєктів поділу регіону за етнічною ознакою на Східну та Західну Галичину впродовж усього XIX ст., попри штучність створення цієї провінції. Галицька провінційна свідомість зумовила і специфіку заангажованості місцевих поляків до польського національного проєкту, поміркованість його діячів порівняно з поляками, що зазнавали пруської германізації або русифікації та дискримінації в самодержавній Росії.

Отже, дослідження урядових практик стосовно Галичини сприятиме, на нашу думку, розумінню особливостей модернізації австрійського імперського простору, з'ясуванню місця регіону у внутрішній і зовнішній політиці Габсбургів, дослідженню ролі провінційної еліти в центр-периферійній комунікації. Водночас вивчення феномена провінційної ідентичності дасть змогу з'ясувати специфіку поширення в регіоні польського модерного націоналізму та інших форм громадської активності поляків в умовах становлення громадянського суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-методологічну основу дослідження становлять роботи як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. У фокусі уваги українських дослідників опинилися проблеми інтеграції західноукраїнських земель до австрійського імперського простору. І якщо вітчизняні правознавці досліджують особливості еволюції політико-правових моделей й австрійського державного організму від абсолютизму до конституційної монархії із досить впливовими парламентськими структурами, зокрема й регіональними [5; 8], то увага істориків зосереджується головним чином на різних аспектах модернізації. Особливу увагу приділено конструюванню національних проєктів – українського, польського, єврейського, їхнім взаємовпливам і конкуренції в регіоні. Своєрідним узагальненням цих досліджень стало комплексне видання «Проєкт «Україна». Австрійська Галичина», автори якого проаналізували різні

сфери суспільного буття Галичини періоду правління Габсбургів (1772–1918 рр.). Ф. Стеблій дослідив статус і систему управління коронного краю «Королівство Галичини та Володимирії»; В. Пашук охарактеризував громадську діяльність українців і поляків Галичини [10; 11].

Дослідженню еволюції Габсбурзької системи управління в умовах модернізації імперського простору присвячено ґрунтовну працю А. Дж. П. Тейлора [12]. І хоча увагу автора сфокусовано на спробах династично-наднаціональної держави Габсбургів протистояти поширенню націоналізму, що стає домінантою суспільного життя в Центральній та Південній Європі з середини XIX ст., а також ролі зовнішніх чинників в еволюції імперських структур, втім, застосовані ним теоретико-методологічні підходи дають змогу зрозуміти логіку імперських рішень щодо конструювання проєкту «Галичина», його ролі у впровадженні парламентарних форм управління на теренах імперії.

Важливий внесок, на нашу думку, у дослідження суспільних трансформацій у Галичині наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. зробили Л. Вульф та І. Вушко. І якщо Л. Вульф у своїх роботах головну увагу присвятив дослідженню культурних аспектів імперської експансії, що лягли в основу ментального картографування простору Габсбурзької монархії [3; 4], І. Вушко зосередилася на з'ясуванні ролі австрійських бюрократів і чиновників у культурній та адміністративно-правовій модернізації регіону [2; 6].

Водночас, на нашу думку, додаткового студіювання потребують проблеми конструювання регіональної ідентичності як результату зусиль Відня щодо протидії поширенню національно-визвольних ідей і виховання лояльності серед підданих імперії. Крім того, аналіз імперської регіональної політики сприятиме з'ясуванню причин поразки імперського наднаціонального проєкту на теренах Галичини та загострення міжнаціональної конфронтації у другій половині XIX ст.

Постановка завдання. Метою нашого дослідження є визначення особливостей феномена провінційної ідентичності в середовищі польської шляхти Галичини в умовах модерних трансформацій кінця XVIII – першої половини XIX ст., а також її впливу на реалізацію польського національного проєкту.

Виклад основного матеріалу дослідження. Участь Австрії в поділах Речі Посполитої та загарбання нею Галичини започаткували нову сторінку в історії Центрально-Східної Європи.

З утворенням коронного краю Королівства Галичини і Володимирії, до якого згодом буде приєднано Велике князівство Краківське і князівства Освенцима і Затору, було не просто створено нову адміністративну одиницю монархії. За задумом Марії Терезії, ці території мали стати взірцевою моделлю реалізації ідей просвіченого абсолютизму щодо універсальних принципів управління.

Інкорпорація нових територій супроводжувалася ґрунтовними суспільними трансформаціями як на загальнодержавному, так і на регіональному рівнях: «Адміністративно-територіальний устрій Галичини і Буковини був організований на зразок існуючого у спадкових землях монархії, що давало австрійському урядові змогу здійснювати ефективне управління віддаленими від Відня володіннями» [8, с. 13].

Реалізації цієї програми сприяло застосування ментальної картографії (mental-mapping) як основи історико-правової легітимації територіальних надбань Відня. Під виглядом «ревіндикації» (тобто повернення втраченого) 11 вересня 1772 р. імператриця Марія Терезія підписала патент, за яким землі колишнього Галицького князівства проголошувалися частиною Австрії – у вигляді «поверненої землі з відновленими правами» [5, с. 43].

Більшість дослідників вважає адміністративне поняття «Галичина» штучним австрійським творінням, яке дало змогу приєднати до нового адміністративного утворення і польські етнічні території (Західну Галичину) [4; 5; 7; 9]. Об'єднані адміністративно, Західна та Східна Галичина мали подолати свою соціально-економічну та політико-правову відсталість від інших регіонів монархії. Цей підхід яскраво засвідчує, що у Відні вважали свою місію цивілізаторською, що повністю відповідало концепції освіченого абсолютизму, модному на той час у панівних колах Габсбурзької монархії. «З Габсбурзької перспективи, звичайно, Польща, що вважалася трупом, могла бути реанімованою лише завдяки просвітницьким реформам». Задля цього в офіційних документах і діловодстві, пресі тощо заборонялося вживати назву «Польща» [4, с. 53].

Австрійський проект «Галичина» передбачав ліквідацію залишків домодерних структур Речі Посполитої: «Галичина, відповідно, стала простором для експериментів, єдиним регіоном в імперії, де австрійські правителі планували створити зовсім нову адміністрацію з нуля, відкинувши повністю попередню історичну традицію. 1772 рік позначив незвичний перетин двох різних політичних культур і цивілізацій, що виявилось шоком як

для австрійських німецькомовних урядовців, так і для тих, хто підпадав під їхню адміністрацію» [6].

Адміністративним центром нового утворення було обрано Львів (Lemberg), в якому від самого початку перебувала найбільша кількість імперських урядовців, що сприяло його перетворенню в «носія австрійської централістсько-бюрократичної урядової системи» [11, с. 26].

Труднощі вбудовування нової провінції полягали в тому, що Галичина була щільно заселеною територією із сталим соціальним, економічним і політичним укладом. Верхівку суспільства як у Західній, так і у Східній Галичині становили польська шляхта та землевласники, що зумовлювало їх домінування в суспільно-політичному та соціально-економічному житті краю, а також поширення польської мови та культури [4, с. 17].

Строкатість населення (поляки, русини, євреї, німці тощо), мов і конфесій зумовлювала амбівалентність природи та самотності нової провінції. Втім, така невизначеність могла стати підґрунтям для кристалізації окремої провінційної ідентичності як засобу узгодження етнографічної, лінгвістичної та релігійної неоднорідності. Тобто йшлося про пошук такої моделі регіонального управління, яка дала б змогу шляхом транснаціональної конвергенції знівелювати точки конфронтації та сприяти зміцненню імперської будівлі загалом [3].

Нівелювання польської домінації в регіоні відбувалося шляхом ліквідації залишків адміністративно-правової і політичної традиції Речі Посполитої, знищення парламентських інституцій. Також представники шляхетського стану відтепер підлягали оподаткуванню [1, с. 26].

Важливу роль в інтеграції регіону до загальнодержавних структур відіграла релігійна реформа, яка мала теж політичний характер. Оскільки у Речі Посполитій костьол був важливим суб'єктом суспільних процесів (політичних, соціально-економічних, культурних тощо), Марія Терезія, а згодом і Йосиф II намагалися не лише встановити державний контроль, але й здійснити секуляризацію майна костьолів і кляшторів із метою позбавлення їх економічної незалежності. З іншого боку, розуміючи роль костьолу в суспільному житті, Відень намагався втручатися навіть у церковні справи, надаючи їм політичного змісту [4, с. 53].

Селянська реформа, здійснена також відповідно до просвітницьких моделей державного устрою, передбачала обмеження влади пана над своїми селянами, надання їм частково громадянських прав. З іншого боку, Австрія потребувала збільшення кількості потенційних рекрутів

і платників податків, що унеможливило збереження колишньої системи соціальних відносин і збереження особистої залежності селян від панів. Цісарський патент 1786 р. про панщину обмежував визиск селян, скасовував прикріплення їх до землі тощо.

Розбудова нового адміністративного центру регіону – Львова (або Lemberg'a) актуалізувала потребу у створенні крайових структур управлінського апарату, судових органів і системи освітніх закладів. Сповідуючи ідеї Просвітництва про державницьку уніфікацію, у Відні було ухвалено рішення про спрямування до Галичини урядовців з інших регіонів монархії. Ці прибульці мали не лише провадити на місцях централізаторську політику Габсбургів, але й виконувати роль цивілізаторів відсталого провінції. З іншого боку, для багатьох із них це був шанс зробити кар'єру в умовах відносно невеликої конкуренції на посади в місцевих бюрократичних структурах.

Варто зазначити, що урядові зусилля щодо формування з населення Східної та Західної Галичини нової провінційної ідентичності певним чином увінчалися успіхом. В умовах інтеграції до імперського простору, коли національні доктрини ще тільки зароджувалися, а старі орієнтири ідентифікації виявилися нежиттєздатними, на перший план виступили нові ціннісно-світоглядні моделі, базовані на локально-територіальній прив'язці і збереженні статус-кво в умовах суспільних трансформацій. Наприкінці XVIII ст. більшість шляхти обох частин Галичини вже була лояльно налаштована до династії й усвідомлювала свою регіональну окремішність. Польська еліта досить швидко усвідомила свої перспективи та можливості в умовах модернізації та інтеграції до державного простору, тим більше, що почуття локальної ідентичності було ціннісно-світоглядною спадщиною колишньої Речі Посполитої. І хоча механізми формування цієї ідентичності змінилися (з політичної сфери на соціально-економічну і культурницьку активність), втім, постійно акцентована австрійською владою окремішність «Королівства Галичини і Володимирії», з одного боку, і водночас невіддільність від решти території монархії – з іншого, витворили новий, провінційний тип шляхетської ідентичності, в основі якого тісно переплелися усвідомлення своєї культурно-цивілізаційної вищості порівняно з рештою населення регіону і водночас дотримання лояльності до панівної династії як запорука збереження своїх станових прав і привілеїв.

У цьому контексті з перспективи формування модерних ідентичностей можемо констатувати досить неочікуваний для Відня ефект, що згодом вплине на ідеологію польського націоналізму. Йдеться про mental-mapping польського національного простору і роль у цьому процесі Східної Галичини. Якщо за часів Речі Посполитої ці терени сприймалися як територія, населена переважно русинським населенням (про що свідчила навіть назва адміністративного утворення – Руське воєводство), то долучення до них етнічних польських земель (так званої Малопольщі) у свідомості польських інтелектуалів й ідеологів націоналізму автоматично перетворювало регіон на невіддільну частину відродженої у майбутньому Польської держави. Ба більше, якщо землі Правобережної України надалі будуть сприйматися як «східні креси», то штучне утворення «Королівство Галичини та Володимирії з Великим князівством Краківським і князівствами Освенцима і Затору» залишатимуться для польських націоналістів історичною серцевиною власного державотворчого проекту.

Період Наполеонівських війн, небезпека відродження Польської державності, зрештою, створення Королівства Польського, змусили Відень переглянути свою політику щодо польської спільноти Галичини. І. Вушко дійшла висновку, що війна створила своєрідний парадокс. Хоча сподівання поляків на відродження Польщі були поховані з остаточною поразкою французької армії у 1814 році, втім, війна дала змогу полякам Галичини отримати такі поступки від Відня, які були б неможливі у мирний час. У 1817 році галицький сейм було скликано вперше за десятиліття; польські дворяни отримали доступ до австрійських адміністративних послуг. Проте, мабуть, найголовніше, що поляки забезпечили собі право залишатися поляками, а не австрійцями [2, с. 104–105]. Нова модель австрійської політики визначала імперські стратегії у регіоні майже до середини XIX ст.

І хоча загалом австрійська модель урядування не зазнала істотних змін, а в урядових колах продовжували вважати, що ефективне управління на місцях залежить від «професіоналізму» чиновництва, у перші десятиліття XIX ст. стало зрозуміло, що імперська стратегія щодо усунення поляків із локальних адміністративних структур зазнала невдачі внаслідок поєднання кількох чинників. По-перше, на місцях часто процвітала корупція, зумовлена мізерною зарплатнею рядового чиновництва. По-друге, неможливість практичної реалізації ідеалів абсолютної централізації управління

змушувала делегувати частину адміністративних повноважень місцевим органам, вплив у яких зберігали представники регіональних еліт завдяки своєму більш високому культурному та освітньому рівню.

Підлаштування до нових умов життя на периферії імперії вимагало від новоприбулих адміністраторів засвоєння нових соціокультурних моделей і кодів суспільної комунікації. «Австрійська бюрократія прижилась у Галичині, але водночас вона наповнилась новим життям. Уже на початку XIX ст. ця адміністрація складалась з мішаної групи чиновників – німецькомовні бюрократи, які вирішили стати поляками; польські шляхтичі, які ввійшли в австрійську бюрократію; русини, які до 1848 р. не могли вирішити, ким їм стати, але які теж почали залучатись активніше в нові і старі еліти. Навіть лідери єврейських громад включились у лави австрійського чиновництва. Галичина – найбільша австрійська провінція на кордоні з Росією – стала зразком національної різноманітності та соціальної перемішаності, яких не існувало майже ніде більше в австрійській імперії» [6].

Завдяки такій транснаціональній конвергенції формувалися передумови для генези нової провінційної ідентичності. В основі цих процесів було піднесення регіональних інтересів над національними і навіть імперськими. І в цьому, на нашу думку, проявилися традиції колишньої річпосполитської шляхетської ментальності. Відмінність полягала в тому, що нова регіональна еліта формувалась не лише з місцевої польської шляхти, але й кооптувала до своїх лав австрійське чиновництво, чий життєві інтереси були пов'язані із Галичиною.

Важливу роль у цих процесах відіграло взаємопроникнення елітарних культур – австрійської імперської та польської провінційної. Упродовж першої половини XIX ст. уявлення про цивілізаційну вищість австрійської бюрократії посту-

пається місцем визнанню культурних здобутків поляків. Культура перетворює Галичину на простір перехресних ідентичностей, у результаті взаємодії яких постає нова ідентичність – провінційна. В епоху зародження націоналізму та невизначеності його ідеології провінційна ідентичність давала змогу накреслити контури польської перспективи в межах галицького геополітичного простору. Провінційна ідентичність складалась з лояльності династії в обмін на збереження станovo-корпоративних прав і привілеїв місцевого соціуму, що разом ґрунтувалося на взаємодоповненні різних мов і літератур [3].

Висновки. Інтеграція Галичини до імперського простору зумовлювала необхідність ґрунтовних суспільних трансформацій і впровадження нових моделей крайового управління. Конструювання нової провінції актуалізувало необхідність формування нової регіональної ідентичності, яка мала закріпити ці зміни на рівні суспільної свідомості. Як і розбудова нової адміністративно-територіальної одиниці, творення нової ідентичності великою мірою було результатом урядових зусиль. Засвоєння провінційною бюрократією, яка складалась переважно з вихідців з інших регіонів імперії, нових соціокультурних кодів, що поєднували традиційний шляхетський регіоналізм з усвідомленням своєї політико-правової ролі, сприяло порозумінню між прибульцями та місцевою елітою.

Сформована на початку XIX ст. галицька провінційна ідентичність, носіями якої були польська шляхта та землевласники, уособлювала нові ціннісно-світоглядні сенси, давала змогу примиритися з новими реаліями, в яких вони опинилися витісненими на периферію суспільно-політичних процесів, зберігаючи вплив лише в етнокультурній і соціально-економічній сферах. Водночас усвідомлення своєї регіональної ідентичності не заперечувало почуття належності до спільного польського простору і солідарності з поляками, що мешкали під владою Росії або Пруссії.

Список літератури:

1. Kłańska M. Daleko od Wiednia. Galicja w oczach pisarzy niemieckojęzycznych 1772–1918. Kraków, 1991. 276 s.
2. Vushko I. The Politics of Cultural Retreat: Imperial Bureaucracy in Austrian Galicia, 1772–1867. Yale University Press, 2015. 328 p.
3. Wolff L. “Kennst du das Land?” The Uncertainty of Galicia in the Age of Metternich and Fredro. *Slavic Review*. Vol. 67. No. 2 (Summer, 2008). P. 277–300. URL: <http://www.jstor.org/stable/27652844> (дата звернення: 10.07.2020).
4. Wolff L. The Idea of Galicia. History and Fantasy in Habsburg Political Culture. Stanford, Ca : Stanford California Press. 2010. 486 p.
5. Бойко І. Місце і роль Галичини у державно-правовій системі Австрії та Австро-Угорщини 1772–1918 рр. *Альманах права*. 2017. Вип. 8. С. 41–48.

6. Вушко І. Свої серед чужих: австрійські чиновники та Галичина, 1772–1867 (книжка у шпаргалці). *Україна модерна*. URL: <http://uamoderna.com/md/vushko-austrian-bureaucrats-galicia> (дата звернення: 10.07.2020).
7. Монолатій І. Австрійська колонізаторська політика в Галичині (кінець XVIII – середина XIX ст.). URL: <http://kolomyya.org/histpub/historypub28.htm> (дата звернення: 10.07.2020).
8. Настасяк І. Організація управління Галичиною і Буковиною в складі Австрії (1772–1848 рр.): автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 – «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових вчень». Львів, 2005. 17 с.
9. Пахолків С. Українська інтелігенція у Габсбурзькій Галичині: освічена верства й емансипація нації. Львів : ЛА «Піраміда», 2014. 610 с.
10. Пашук В. Через просвіту до модерної нації: товариство «Просвіта» та польські просвітні організації Галичини. *Проект «Україна». Австрійська Галичина* / авт.-упор. М. Литвин. Харків : Фоліо, 2016. С. 146–160.
11. Стеблій Ф. Королівство Галичини і Володимирії: статус і система управління. *Проект «Україна». Австрійська Галичина* / авт.-упор. М. Литвин. Харків : Фоліо, 2016. С. 25–31.
12. Тейлор А. Габсбурзька монархія 1809–1918. Історія Австрійської імперії та Австро-Угорщини / пер. А. Портнов, С. Савченко. Львів : ВНТЛ-Класика, 2002. 268 с.

Gromakova N.Yu. AUSTRIAN PROJECT “HALYCHINA”: THE FORMATION OF THE PROVINCIAL IDENTITY

The aim of the article is to clarify the phenomenon of provincial identity among the Galician gentry in the context of social transformations during the late XVIII – first half of the XIX century, as well as its impact on the Polish national project. The author had analyzed the practices and features of the Austrian imperial space’s construction in the context of the formation of the Galician provincial identity. She had revealed the role of the mental-mapping in Habsburg’s territorial claims substantiation. The scientific novelty of the work is to determine the relationship between the government’s strategies for the integration of Galicia and the formation of a new model of consciousness of the Polish nobility – the provincial. It became clear at the beginning of the XIX century that the imperial strategy of removing Poles from the Galicia local system of government had failed. The need to delegate part of the administrative powers to the regional authorities strengthened the position of the Polish elite, which managed to maintain its influence due of its higher cultural and educational level in comparing to other local actors. New values and worldviews based on local-territorial binding and preservation of the status quo in the context of social transformations came to the fore, when national doctrines were still in their infancy and the old landmarks of identification proved unviable. The main mechanisms for the formation of aristocratic provincial identity were transnational convergence, as well as the interpenetration and complementarity of Austrian imperial and Polish aristocratic cultures. They were turning the region into a space of cross-identities. It was these cross-identities that formed the basis of the genesis of the provincial model of consciousness. The latter was formed as an alternative to traditional aristocratic and modern national forms of consciousness. The studying of the provincial identity allowed us to draw the contours of the Polish perspective within the Galician geopolitical space during the era of the birth of nationalism and the uncertainty of its ideology.

Key words: imperial space, “Kingdom of Galicia and Volodymyriya”, provincial identity, modernization, government strategies, mental-mapping, dynastic loyalty.